

Република Србија
ВРХОВНИ СУД
Кзз 32/2026
12.02.2026. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни суд, у већу састављеном од судија: Светлане Томић Јокић, председника већа, Бојане Пауновић, Дијане Јанковић, Гордане Којић и Слободана Велисављевића, чланова већа, са саветником Врховног суда Немањом Симићевићем, записничарем, у кривичном предмету окривљеног АА и др., због кривичног дела недозвољен прелаз државне границе и кријумчарење људи у саизвршилаштву из члана 350. став 3. у вези става 2. у вези члана 33. Кривичног законика, одлучујући о захтеву за заштиту законитости браниоца окривљеног АА, адвоката Михајла Живковића, поднетом против правноснажних пресуда Вишег суда у Пироту К.бр.64/24 од 11.04.2025. године и Апелационог суда у Нишу Кж1 бр. 409/25 од 15.10.2025. године, у седници већа одржаној дана 12.02.2026. године, једногласно је донео:

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ, као неоснован, захтев за заштиту законитости браниоца окривљеног АА, адвоката Михајла Живковића, поднет против правноснажних пресуда Вишег суда у Пироту К.бр.64/24 од 11.04.2025. године и Апелационог суда у Нишу Кж1 бр. 409/25 од 15.10.2025.године.

Образложење

Пресудом Вишег суда у Пироту К.бр.64/24 од 11.04.2025.године окривљени АА и ББ су оглашени кривим да су извршили кривично дело недозвољен прелаз државне границе и кријумчарење људи у саизвршилаштву из члана 350. став 3. у вези става 2. у вези члана 33. КЗ и осуђени на казне затвора у трајању од по две године и два месеца, у које казне им је урачунато време проведено у притвору почев од 07.07.2024. године па до упућивања на издржавање казне, али најдуже док не истекне време трајања казне изречене пресудом.

Истом пресудом је према окривљенима изречена мера безбедности одузимања предмета и то од окривљеног АА мобилни телефон марке „...“, ИМЕИ ..., са серијским бројем сим картице ... и од окривљеног ББ мобилни телефон марке „...“, са сим картицом. Према окривљенима је изречена мера безбедности протеривања странаца из земље на период од по пет година од дана правноснажности пресуде, с тим да се време проведено у затвору не урачунава у време трајања ове мере. Окривљени су обавезани

да надокнаде трошкове кривичног поступка, о којима ће бити одлучено посебним решењем.

Пресудом Апелационог суда у Нишу Кж1 бр. 409/25 од 15.10.2025. године одбијене су као неосноване заједничка жалба окривљених АА и ББ и жалба бранилац окривљених и потврђена пресуда Вишег суда у Пироту К.бр.64/24 од 11.04.2025. године.

Истом пресудом је одређено да трошкови кривичног поступка настали пред Апелационим судом у Нишу, падају на терет окривљених, о чијој висини ће бити одлучено посебним решењем.

Против наведених правноснажних пресуда захтев за заштиту законитости је поднео бранилац окривљеног АА, адвокат Михајло Живковића, због повреде закона из члана 438. став 1. тачка 9) и члана 438. став 2. тачка 1) ЗКП, са предлогом да Врховни суд усвоји поднети захтев као основан, преиначи побијане пресуде и окривљеног ослободи од оптужбе или да укине наведене пресуде и списе предмета врати на поновно одлучивање.

Врховни суд је доставио примерак захтева за заштиту законитости Врховном јавном тужилаштву, сходно одредби члана 488. став 1. ЗКП и, у седници већа коју је одржао без обавештења јавног тужиоца Врховног јавног тужилаштва и браниоца окривљеног, сматрајући да њихово присуство није од значаја за доношење одлуке (члан 488. став 2. ЗКП) размотрио списе предмета, са правноснажним пресудама против којих је захтев за заштиту законитости поднет, па је након оцене навода у захтеву, нашао:

Захтев за заштиту законитости је неоснован.

Указујући на повреду закона из члана 438. став 1. тачка 9) ЗКП, бранилац окривљеног у захтеву за заштиту законитости истиче да је побијаним пресудама прекорачена оптужба из разлога што је на главном претресу одржаном дана 03.04.2025. године јавни тужилац извршио прецизирање оптужнице, али је суд приликом доношења пресуде поступао по неизмењеној оптужници ВЈТ у Пироту Кт.бр.38/24 од 03.10.2024. године. По оцени браниоца, суд је био везан описом дела у измењеној оптужници, јер је тужилац изменио оптужбу баш у погледу начина, односно положаја кретања окривљених приликом извршења радњи за које се терете.

Изнете наводе захтева браниоца, Врховни суд оцењује као неосноване из следећих разлога:

Оптужницом ВЈТ у Пироту Кт.бр.38/24 од 03.10.2024. године окривљенима АА и ББ је стављено на терет да су дана 06.07.2024. године у Димитровграду, по претходном договору са осуђеним ВВ и ГГ обојица из ..., у стању урачунљивости, са умишљајем, у намери да прибаве имовинску корист за себе, у укупном износу од 50 еура по мигранту, омогућили недозвољен транзит кроз Р. Србију већег броја лица од Димитровграда до Београда, и то 17 ирегуларних миграната: ДД, ЂЂ, ЕЕ, ЖЖ, ЗЗ, ИИ, ЈЈ, КК, ЛЛ, ЉЉ, ММ, НН, ЊЊ, ОО, ПП, РР, сви из ... и СС из ..., који су на путу од земље порекла до земаља западне Европе ушли у Републику Србију, ван граничног

прелаза одређеног за прелажење државне границе, без поседовања личних докумената и важећих путних исправа потребних за легалан улаз у Републику Србију, на тај начин што је осуђени ВВ управљао возилом марке „...“ рег. ознака ..., а осуђени ГГ управљао возилом марке ..., са сапутницима у возилу окр. АА и окр. ББ, којим возилима су отишли до Димитровграда, где су окренули возила и укључили се на аутопут, у смеру ка Београду, након чега су убрзо зауставили возила на месту где су их чекали ирегуларни мигранти, сакривени крај ауто пута, те је осуђени ВВ примио мигранте у своје возило и исте превозио ка Пироту, а осуђени ГГ, окр. АА и окр. ББ се кретали возилом испред возила осуђеног ВВ како би обавештавали осуђеног ВВ о патролама полиције на путу, којом приликом је осуђени ВВ заустављен од стране патроле полиције код с. Чифлик, с осуђени осуђени ГГ, окр. АА и окр. ББ су заустављени од стране патроле полиције код Беле Паланке, при чему су били свесни противправности свог дела и хтели његово извршење, чиме су извршили кривично дело недозвољен прелаз државне границе и кријумчарење људи из члана 350. ст. 3. у вези ст. 2. у вези чл. 33. КЗ.

На главном претресу одржаном дана 03.04.2025.године у предмету Вишег суда у Пироту К.бр.64/24 јавни тужилац је извршио прецизирање оптужнице на другој страни тако што у другом реду уместо речи „отишли до Димитровграда где су окренули возила“ треба да стоји “на наплатној рампи Димитровград“.

Изреком пресуде Вишег суда у Пироту К.бр.64/24 од 11.04.2025.године окривљени су оглашени кривим извршили кривично дело недозвољен прелаз државне границе и кријумчарење људи из чл. 350. ст. 3. у вези ст. 2. у вези чл. 33. КЗ те је у чињеничном опису пресуде наведено да су „окривљени потом окренули возила и укључили се на ауто-пут у смеру ка Београду“ уместо „којим возилима су на наплатној рампи Димитровград“, како је било наведено у измењеном оптужном акту.

Према одредби члана 420. став 1. ЗКП, пресуда се може односити само на лице које је оптужено (субјективни идентитет пресуде и оптужбе) и само на дело које је предмет оптужбе садржане у поднесеној или на главном претресу измењеној или проширеној оптужници (објективни идентитет пресуде и оптужбе).

Из одредбе члана 420. ЗКП произилази да закон не захтева идентитет у погледу правне оцене дела, али да захтева да између оптужбе и пресуде постоји идентитет и подударност у погледу субјективне и објективне истоветности дела, тако да евентуалне измене чињеничног описа дела у изреци пресуде морају остати у границама чињеничног основа из оптужбе, тачније у границама оних чињеница и околности на којима се оптужба заснива.

По оцени Врховног суда, чињеничним описом радњи извршења у изреци пресуде суд није прекорачио оптужбу, с обзиром да у чињеничном опису постоји идентитет лица која су оптужена и то окривљених АА и ББ (субјективни идентитет) и дела које је предмет оптужбе и то кривичног дела недозвољен прелаз државне границе и кријумчарење људи у саизвршилаштву из члана 350. став 3. у вези става 2. у вези члана 33. КЗ (објективни идентитет), а чињенични опис наведеног кривичног дела у изреци првостепене пресуде у битном се не разликује од оног наведеног у оптужници.

По оцени Врховног суда, разлика у чињеничном опису у изреци првостепене пресуде у односу на измењени оптужни акт је та што је у изреци пресуде наведено да су „окривљени потом окренули возила и укључили се на ауто-пут у смеру ка Београду“ уместо „којим возилима су на наплатној рампи Димитровград“, чиме је суд само уподобио утврђено чињенично стање са самом изреком пресуде, те окривљене огласио кривим за извршење истог кривичног дела које им је стављено на терет оптужним актом. Имајући наведено у виду, овакве измене се не могу сматрати прекорачењем оптужбе, јер окривљеном нису додате нове радње извршења, односно није повећана криминална количина радње кривичног дела за које су окривљени оглашени кривим и осуђени, нити су окривљени због наведене измене стављени у неповољнији положај.

У осталом делу захтева бранилац оокривљеног указује на повреду закона из члана 438. став 2. тачка 1) ЗКП, односно да се побијане пресуде заснивају на доказу на којем се не могу заснивати и то на исказу сведока ТТ, који је дао пред замеником јавног тужиоца, а који није испитан на главном претресу.

Из списка предмета произилази да је на главном претресу одржаном дана 03.04.2025.године у предмету Вишег суда у Пироту К.бр.64/24, донето решење на основу члана 406. став 1. тачка 1) ЗКП да се прочита записник о испитивању сведока ТТ из ..., ВЈТ Пирот Кт.бр.38/24 од 07.07.2024. године, с обзиром да његов долазак пред суд није могућ.

Одредбом члана 405. став 1. ЗКП, прописано је да ће се у записнике о увиђају ван главног претреса, о претресању стана и других просторија или лица и потврде о привремено одузетим предметима, као и исправе које служе као доказ, извршити увид, или ће, ако веће оцени да је то потребно, председник већа укратко изнети њихову садржину или их прочитати.

Одредбом члана 406. став 1. тачка 1) ЗКП, прописано је да осим у случајевима посебно прописаним у овом закону, упознавање са садржином записника о исказима сведока, саопштених или већ осуђених саучесника у кривичном делу, као и записника о налазу и мишљењу вештака, може се по одлуци већа прибавити сходном применом члана 405. овог законика ако су испитана лица умрла, душевно оболела или се не могу пронаћи, или је њихов долазак пред суд немогућ или знатно отежан због старости, болести или других важних разлога.

По оцени Врховног суда, Виши суд у Пироту је у конкретном случају правилно поступио применивши одредбу члана 406. став 1. тачка 1) ЗКП, имајући у виду да је сведок ТТ држављанин Републике ... и да објективно не постоји могућност да исти буде испитан на главном претресу, због чега је било оправдано читање његовог исказа који је дао пред замеником јавног тужиоца, сходно цитираној одредби.

У осталом делу захтева бранилац окривљеног истиче да првостепени суд своју пресуду заснива преваходно на исказу сведока ТТ, иако се ради о лицу које није било очевидац критичних догађаја и има само посредна сазнања о времену, месту и начину њеног одигравања. Чињеницу да се возило у ком су се налазили окривљени кретало ауто - путем иза возила са мигрантима, потврдили су на главном претресу сведоци - полицијски службеници УУ, који је потписао кривичну пријаву и ФФ, па самим тим тужилаштво није доказало наводе из оптужнице да су се окривљени кретали испред

возила са мигрантима и тако пружали обавештења о положају полиције на путу, те по оцени браниоца, да су тачни ови наводи, онда би на путу прво било заустављено возило окривљених. Бранилац још истиче да је суд селективно прихватао исказе сведока, па тако није прихватио наводе полицијских службеника о редоследу кретања возила на ауто - путу, јер то није ишло у прилог наводима из оптужнице, док је у осталом делу прихватио њихове исказе. Бранилац још истиче да је суд самоиницијативно створио конструкцију о постојању трећег возила, иако то тужилац није навео у оптужном акту, нити је о наведеноме изведен било који доказ.

Бранилац наводи и да се окривљени АА у тренутку лишења слободе налазио на месту иза сувозача наслоњен на задња десна врата аутомобила, те из овог положаја није могао да осматра дешавања на путу испред возила, а током поступка није доказано постојање било какве комуникације између АА и ВВ, који је управљао возилом у ком су се налазили мигранти. На крају, бранилац је изнео свој суд да су споразуми о извршењу кривичних дела сачињени под притиском у интересу тужилаштва, када су осуђени ВВ и ГГ променили своје исказе, па је окривљени ГГ указао на окривљене АА и ББ, као извршиоце кривичних дела, а суд се уопште није упуштао у оцену да ли су доказани наводи из оптужбе.

По оцени Врховног суда, на овај начин бранилац окривљеног суштински оспорава утврђено чињенично стање, односно истиче повреду закона из члана 440. ЗКП, полемишући са чињеницама утврђеним у правноснажним пресудама и указујући на погрешну оцену доказа од стране нижестепених судова.

У осталом делу захтева бранилац окривљеног истиче да је првостепени суд неосновано одбио предлог одбране да се у доказном поступку у својству сведока испитају ВВ и ГГ, који су закључили споразуме о признању кривичног дела и који су потврђени пресудама Вишег суда у Пироту СПК бр.31/24 и СПК бр.34/24, обе од 03.09.2024.године, са образложењем суда да иста лица у истом предмету не могу имати својства и окривљених и сведока, односно да исти не могу да буду окривљени у поступку који је инициран подизањем оптужнице којом они нису обухваћени. На овај начин бранилац окривљеног суштински указује на повреду закона из члана 395. ЗКП.

У осталом делу захтева бранилац окривљеног истиче да је неправилна одлука о кривичној санкцији, јер је суд изрекао казну која је виша од законом прописаног минимума, иако је у образложењу пресуде навео да није било отежавајућих околности на страни окривљених. На овај начин бранилац суштински указује на повреду закона из члана 441. став 1. ЗКП.

Како повреде закона из члана 395., 440. и 441. став 1. ЗКП не представљају законске разлоге због којих је у смислу одредбе члана 485. став 4. ЗКП дозвољено подношење захтева за заштиту законитости окривљеном и његовом браниоцу, то се Врховни суд у оцену изнетих навода, није ни упуштао.

Са свега изложеног, на основу одредаба члана 491. став 1. ЗКП, донета је одлука као у изреци ове пресуде.

**Записничар-саветник,
Немања Симићевић, с.р.**

**Председник већа-судија,
Светлана Томић Јокић, с.р.**

За тачност отправка
Заменик управитеља писарнице
Миланка Ранковић